

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 1P/66/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615203211
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Radoslav Smatana, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615203211.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske v konaní pred samosudcom Mgr. Radoslavom Smatanom, PhD. vo veci starostlivosti súdu o mal. T. U., Q.. XX.XX.XXXX, t.č. v ústavnej starostlivosti v Združení DETSKÝ SMIECH Mníchova Lehota, Mníchova Lehota č. 3, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov - matky Z. F., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., S. XXX/X, t.č. bytom S., H. XXX/XX, Č. N., a otca H. U.G., Q.. XX.XX.XXXX, U. Ž. Q. Q., W. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, o zrušení ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/71/2014-32 zo dňa 19.09.2014 tak, že maloletá T. U., Q.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok.

Otec je p o v i n n ý platiť maloletej T. U., Q.. XX.XX.XXXX výživné v sume 27,13 € mesačne s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozhodnutia a v budúcnosti pri zmene životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výživné vo výške 30 % zo životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa mesačne počnúc s účinnosťou tejto zmeny, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

V ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Partizánske
zo dňa 19.09.2014 n e z m e n e n ý.

č. k. 1P/71/2014-32

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 02.06.2015 matka maloletej T. žiadala, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletou a zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedla, že odišla do Českej republiky, aby mohla vytvoriť maloletej vhodné podmienky pre bývanie a jej vývoj. S detským domovom sa pravidelne kontaktuje ohľadne maloletej, zaujíma sa o jej zdravotný stav a celkový vývoj, pravidelne platí výživné určené súdom. Niekoľkokrát bola aj maloletú pozrieť osobne a asi 3 alebo 4 krát v detskom domove aj prespala. Ďalej uviedla, že otec maloletej T. sa o ňu riadne nestaral, hrával automaty a ani sa nesnažil vytvoriť vhodné podmienky pre maloletú. V čase, keď žili s otcom maloletej spolu, žili v domácnosti bez vody a elektriny, dom bol v dezolátnom stave. V súčasnosti žije matka v Liberci s priateľom a s jeho rodičmi v byte 3+1, ktorý je zariadený. Má uzavretú pracovnú zmluvu na dobu určitú a pracuje v spoločnosti Work Service s.r.o. so sídlom v Prahe.

Dňa 16.06.2015 doručil Okresný prokurátor v Partizánskom súde písomné podanie z toho istého dňa (č.l. 10), ktorým vstúpil do konania podľa § 35 ods. 2 písm. e/ O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej, otca maloletej, zástupkyne združenia Detský Smiech Mníchova Lehota Ivety Kobydovej, vyjadrením kolízneho opatrovníka, zástupcu prokuratúry, oboznámením sa s obsahom spisového materiálu, ako i pripojených spisov tunajšieho súdu, a to sp. zn. 1P/71/2014 a zistil nasledovný skutkový stav:

Matka na pojednávaní dňa 10.08.2015 uviedla, že sa pridrižiava svojho písomne podaného návrhu. V súčasnosti žije v trojizbovom byte 3+1 v S. Q. G. H. XXX/XX, kde žije spolu s jej priateľom, jeho rodičmi a bratom (žijú tam 4 dospelí + 1 mal. dieťa). Byt je riadne zariadený. Maloletá by mala v tomto byte vlastnú izbu. Pracuje v Hodkoviciach, za prácou dochádza každodenne, pracuje ako robotník pri výrobe tmičov, pričom dosahuje čistý mesačný príjem cca 15 000 Kč v čistom. Jej súčasný priateľ je zamestnaný, pracuje pri výrobe tmičov. Inú vyživovaciu povinnosť navrhovateľka, ako ani jej priateľ nemajú. Priateľ dosahuje príjem cca 20 000 Kč mesačne. Navrhovateľka mesačne prispieva na náklady na domácnosť sumou 5 000 Kč. S maloletou má dobrý vzťah, kontaktuje sa s ňou každý týždeň, a to formou telefonátov a SMS. O maloletej sa informuje prostredníctvom zamestnancov Detského domova. Naposledy sa s maloletou osobne stretla pred 3 mesiacmi, pričom s ňou strávila dva dni a aj tam s maloletou prespala. Vyživovaciu povinnosť si riadne plní a to v súdom určenej výške 27,13 €, avšak nič navyiac neplatí. Pokiaľ má maloletá nejaký sviatok, posieľa jej balíčky s oblečením, prípadne sladkosti, hračky, nie je to však pravidelné. O zdravotnom stave maloletej je informovaná. V prípade, že súd maloletú zverí do jej osobnej starostlivosti, bude sa o ňu riadne starať, chcela by ju prihlásiť do materskej škôlky. Keď sa s dcérou o tom rozprávala, táto chcela ísť s ňou žiť do Čiech. Práca navrhovateľky je zmenná práca (3 zmenná), jej pracovný čas je 8 hodín denne. Uviedla, že v čase, keď bude v práci, bude sa o maloletú starať matka jej priateľa, pričom tiež uviedla, že maloletá matku jej priateľa ešte nikdy nestretla. Na otázku prokurátorky, kto je vlastníkom bytu, v ktorom v súčasnosti matka žije, matka uviedla, že vlastníkom je pán T., ony tam žijú v podnájme, pričom tiež uviedla, že informovala majiteľa bytu, že si tam chce priviesť dcéru a tento s tým súhlasí. Na otázku prokurátorky, či ostatní nájomníci súhlasia, že maloletá bude žiť s nimi matka uviedla, že súhlasia, ale nemá o tom so sebou potvrdenie (ich súhlas). Na otázku prokurátorky aký je pracovný pomer navrhovateľky (dohoda, pracovná zmluva), táto uviedla, že pracuje na pracovnú zmluvu na dobu určitú na jeden rok, pričom sa pracovná zmluva každý rok predlžuje na ďalší rok. Na otázku prokurátorky, čo by matka spravila v prípade, ak by sa jej maloletú nepodarilo prihlásiť do materskej školy, akým spôsobom by zabezpečila celodennú starostlivosť o maloletú, matka uviedla, že v takom prípade by sa o maloletú starala matka jej priateľa a túto možnosť už s ňou konzultovala. Na otázku prokurátorky, či navrhovateľka má zabezpečenú lekársku starostlivosť o maloletú, táto uviedla, že v ich blízkosti sa nachádza detský lekár.

Otec maloletej na pojednávaní uviedol, že v súčasnosti nie je schopný osobne sa o maloletú starať, nakoľko je poberateľom sociálnej dávky, je čiastočný invalidný dôchodca. Dôvod, pre ktorý poberá čiastočný invalidný dôchodok je skutočnosť, že je mentálne zaostalý. Ďalej uviedol, že rovnako ako dcéra T., aj on bol v ústave, lebo sa o neho rodičia nestarali a to na ňom zanechalo následky. V súčasnosti si hľadá prácu v koželužni v Bošanoch, brat mu pomáha s hľadaním práce, deň nástupu mu ešte nie je známy. Jeho mesačný príjem činí sociálna dávka cca 160 € mesačne, z ktorej sú mu vykonávané exekučné zrážky, keďže si vzal pôžičku z nebankového subjektu a mesačne mu zostáva 80 €. Žije v spoločnej domácnosti so súčasnou manželkou J. U., ktorá je v evidencii ÚPSVaR Partizánske ako uchádzač o zamestnanie. Aj ona poberá dávky z ÚPSVaR vo výške cca 75 € mesačne. Maloletú prvýkrát videl až včera (09.08.2015), nakoľko nemá čas, ani prostriedky, aby ju navštívil a sa s ňou kontaktoval. Uviedol tiež, že má síce telefón, ale nemá kredit. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Nesúhlasí s tým, aby bola maloletá zverená do starostlivosti matky, a to preto, že táto tri krát opustila dieťa tak jej neverí, obáva sa, že sa to zopakuje. V súvislosti s výpoveďou otca kolízna opatrovníčka maloletej uviedla, že otec bol od začiatku informovaný o skutočnosti, že nad maloletou bola rozhodnutím súdu nariadená ústavná starostlivosť a keď ju boli pracovníci ÚPSVaR brať u otca, tento doma nebol, o kontakt s maloletou nejavil záujem. Rozhodnutie súdu mu bolo prefotené pred dvomi týždňami pracovníkmi úradu práce a hoci bol na to viackrát upozornený, nemal záujem ho prebrať.

Zástupkyňa Združenia Detský Smiech Mníchova Lehota na pojednávaní uviedla, že maloletá T. k ním prišla v marci minulého roka (2014), na základe predbežného opatrenia a do súčasnosti je u nich takmer 17 mesiacov. Odkedy bola maloletá k ním zverená, matka sa informovala na maloletú a robí tak zakaždým až do súčasnosti aspoň raz za týždeň, pričom sa informuje o maloletej zdravotnom stave, jej vývoji. Potom ako maloletú prijali, táto absolvovala liečenie v Dolnom Smokovci v Šrobárovom ústave. Zdravotný stav maloletej bol taký, že od jej prijatia mala neustály kašeľ, tento sa snažili liečiť a nájsť jej príčinu. Bolo tam podozrenie na alergiu na pleseň, táto sa aj potvrdila, taktiež pri absolvovaní vyšetrenia sa zistilo, že má zväčšené srdiečko (na RTG) avšak toto nemá vážny zdravotný dosah, stačí 1x do roka kontrola, počas vývoja sa to zrejme upraví. V júni tohto roku (2015) maloletá absolvovala ďalšie liečenie v Šrobárovom inštitúte v Dolnom Smokovci, pričom sa podarilo kašeľ upraviť, tento už nepokračuje a zistilo sa, že maloletá má problémy s dutinami. Od kedy bola maloletá prijatá do ich zariadenia až po súčasnosť u nej nastal výrazný posun v oblasti psychomotorického vývoja, maloletá má záujem sa učiť, keď ju prijali, mala problémy s rečou, veľmi málo rozprávala s ohľadom na jej vek, toto sa však v súčasnosti veľmi zlepšilo. Keď ju prijali, bola plienkovaná počas celého dňa, teraz má plienku len na noc, nevydrží noc bez toho, aby sa nepocikala. Konzultovala to aj s nefrológom a tento jej odporučil riešiť to až po dosiahnutí 5 roku veku maloletej, ak by sa to dovedy neupravilo. Maloletá je v zariadení s ďalšími 4 deťmi, pričom je silná osobnosť, vie manipulovať nielen s deťmi, ale aj s dospelými a človek musí vedieť aký prístup zvoliť pri jej výchove, lebo ak sa jej venuje a motivuje ju, maloletá dosahuje dobré výsledky, avšak v prípade nedôsledného mäkkého prístupu, je ju ťažké zvládať. V škôlke sú s ňou pre jej povahové vlastnosti problémy, keď maloletá odmieta robiť to, čo nie je v súlade s jej presvedčením (kričí plače, odmieta poslúchať, trhá bábiky), nestačí na ňu len zvýšiť hlas. Je veľmi dôležitá spolupráca vychovávateľa s pedagógom. Svedkyňa tiež uviedla, že matka má s maloletou dobrý vzťah, vždy keď k ním príde, maloletá sa na ňu teší a vždy ide za ňou. Matka sa na maloletú vždy informovala, keď prišla za ňou do ich zariadenia priniesla jej rôzne darčeky (zlaté náušnice, darčeky, hračky, sladkosti) a vždy tu aj prespávajú. Za ten čas svedkyňa nezistila žiadne negatívne reakcie zo strany maloletej na svoju matku, maloletá sa na svoju matku pýta, teší sa na ňu. Ďalej uviedla, že matka za maloletou chodí aj so svojím priateľom, obaja vystupujú ako slušní ľudia, slušne sa správajú, matka sa už pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia o zverení maloletej do ústavnej starostlivosti zaujímala, kedy má platiť výživné, vždy dodrží inštrukcie, ktoré jej dali, nikdy s ňou nebol problém. Na otázku súdu, ako by maloletá niesla skutočnosť, že by odišla z detského domova, svedkyňa uviedla, že maloletá sa teší, že pôjde k svojej matke, avšak teší sa na matku bez ohľadu na to, kam by išla (nevie si predstaviť, kde ide). Taktiež uviedla, že otec maloletej sa o ňu vôbec nezaujímal, neplatil výživné, prišiel až včera (09.08.2015) prvýkrát za ňou, doniesol jej ovocie a sladkosti, pričom prišiel aj so svojou ženou a pani Denisou, ktorá ich doviezla. V tejto súvislosti svedkyňa uviedla, že nemajú radi, keď niekto príde bez ohlásenia, pričom aj maloletá reagovala negatívne, bola v šoku, nebola na stretnutie s otcom pripravená. Keď sa jej pýtali, či ho pozná, reagovala negatívne. Na otázku prokurátorky, ako reaguje maloletá na priateľa matky, ktorý chodí za ňou s matkou na návštevy, svedkyňa uviedla, že maloletá dobre reaguje na priateľa matky a tento s nimi aj prespáva v ich zariadení. V tejto súvislosti svedkyňa tiež uviedla, že okolo Vianoc (20.12.2014) boli maloletú pozrieť aj otec matkinho priateľa, ako aj jeho 10 ročný syn, ktorý tiež reagoval dobre na maloletú, s maloletou sa hral, ich správanie bolo slušné. Na otázku prokurátorky aký je osobný názor svedkyne na zverenie maloletej do osobnej starostlivosti matky, táto uviedla, že síce nepozná sociálne zázemie matky maloletej, avšak s doterajšieho priebehu a prístupu matky, jej záujmu o maloletú je presvedčená, že je to v záujme maloletej. V tejto súvislosti tiež uviedla, že otec priateľa matky je zamestnaný ako šofér z povolania (šofér autobusu), čo hodnotí pozitívne.

Kolízny opatrovník v konečnom návrhu uviedol, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že sú vytvorené podmienky na strane matky, aby bolo dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti a necháva na zvážení súdu nariadenie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletej.

Prokurátorka v konečnom návrhu, vzhľadom na vykonané dokazovanie, navrhla, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť nad maloletou, a túto zveril do osobnej starostlivosti matky a zároveň aby rozhodol o vyživovacej povinnosti otca.

Maloletá T. U. sa narodila zo vzťahu Z. F. G. H. U., ktorý otcovstvo dobrovoľne doznal. Po opakovaných nezhodách rodičov maloletej dňa 02.12.2013 opustila matka maloletej spoločnú domácnosť a odišla na neznáme miesto. Od tejto doby otec maloletej zabezpečoval starostlivosť o svoju dcéru a rozsudkom

Okresného súdu Partizánske č.k. 5P/68/2013-37 zo dňa 28.02.2014 bola maloletá T. zverená do jeho osobnej starostlivosti a matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletej sumou 30 € mesačne. Zároveň bol nad výchovou maloletej určený dohľad. Počas šetrení pracovníkov úradu práce v domácnosti otca maloletej, tento opakovane menil svoje postoje. Napokon sám požiadal o umiestnenie maloletej do detského domova, čo odôvodňoval tým, že sám nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú. Matka maloletej sa v tom čase dlhodobo zdržiavala na neznámom mieste a o dieťa sa žiadnym spôsobom nezaujímal. Nakoľko bolo konanie oboch rodičov neplánované, afektívne a nezodpovedné, bola maloletá T. na základe rozhodnutia tunajšieho súdu o predbežnom opatrení, č.k. 1P/40/2014 zo dňa 20.03.2014 umiestnená v Združení Detský Smiech Mníchova Lehota. Následne bola nad maloletou rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 1P/71/2014-32 zo dňa 19.09.2014 nariadená ústavná starostlivosť v Združení Detský Smiech Mníchova Lehota. Zároveň týmto rozsudkom uložil súd obom rodičom povinnosť v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia upraviť si svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

Z písomného vyjadrenia Združení Detský Smiech Mníchova Lehota súd zistil, že maloletá sa na zariadenie adaptovala bez problémov. Je v dobrej psychickej pohode. Jej psychomotorický vývin zodpovedá veku cca 3,5-4 roky, v mentálnej škále v pásme mierneho oneskorenia zodpovedá veku 3 a pol roka. Najvýraznejšie oneskorenie je v oblasti zrakového a sluchového vnímania a expresívnej zložky reči. Pre často sa opakujúce zápaly horných dýchacích ciest je maloletá dispenzarizovaná v alergologickej ambulancii. Z dôvodu zväčšeného srdca a šelesti navštevuje taktiež kardiologickú ambulanciu. Maloletá navštevuje materskú školu, kde máva opakovane problémy so správaním. Kričí, plače, odmieta komunikovať, či poslúchať, čo od nej učiteľky vyžadujú. V materskej škole má maloletá zabezpečenú aj logopedickú starostlivosť prostredníctvom Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva v Bánovciach nad Bebravou. Počas nočného spánku sa ešte pomôčuje. Matka sa o maloleté dieťa zaujíma pravidelne raz do týždňa telefonicky, prípadne cez SMS, tiež maloletú navštevuje osobne spolu so svojím priateľom. Návštevy prebehli vždy v priateľskom duchu bez akýchkoľvek problémov. Matka spolupracuje so Združením a výživné platí pravidelne a načas. Otec sa o maloletú vôbec nezaujíma a neuhrádza ani výživné.

Zo správy kolízneho opatrovníka o šetrení pomerov súd okrem iného zistil, že otec maloletej býva v Ž. Q. Q., W. XX v starom rodinnom dome. Je nezamestnaný, poberateľ čiastočného invalidného dôchodku. O dcéru sa od jej umiestnenia v zariadení až do súčasnosti žiadnym spôsobom nezaujímal, a to aj napriek upozorneniam zamestnancov úradu práce. Svoju vyživovaciu povinnosť si neplní. Žije spolu so svojou súčasnou manželkou J. U. v starom rodinnom dome, ktorý pozostáva z jednej izby. Domácnosť je zariadená najpotrebnejším nábytkom, udržiavaná na nižšej hygienickej úrovni. Otec s návrhom matky nesúhlasí, sám však nemá záujem o výchovu svojej dcéry. Matka maloletej dlhodobo žije v Českej republike na adrese S., H. XXX/XX. Je zamestnaná vo firme Work Service, s.r.o., Liberec. Žije tu so svojim priateľom Bartolomejom Žigom, jeho rodičmi a maloletým bratom. Ide o 3-izbový byt, pričom k dispozícii majú aj garsónku, ktorá susedí s týmto bytom.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske súd zistil, že otec maloletej bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie ÚPSVaR Partizánske od 07.10.2014 do 19.04.2015, kedy bol vyradený z evidencie na vlastnú žiadosť. Pred zaradením do evidencie nikde nepracoval. V súčasnosti nepoberá z úradu práce, soc. vecí a rodiny, odboru sociálnych vecí a rodiny žiadne dávky a príspevky, ale je spoločne posudzovanou osobou na žiadosti o pomoc v hmotnej núdzi s jeho súčasnou manželkou, ktorá poberá z ÚPSVaR Partizánske pomoc v hmotnej núdzi (za mesiace máj, jún 2015 spolu 119,50 €). Zo správy sociálnej poisťovne súd zistil, že otec maloletej je poberateľom invalidného dôchodku, priznaného od 28.02.1997, v súčasnosti vyplácaného v sume 160,60 € mesačne. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske súd zistil, že matka maloletej nepoberá z úradu práce, soc. vecí a rodiny, odboru sociálnych vecí a rodiny žiadne dávky ani príspevky.

Z potvrdenia o príjme zamestnávateľa matky maloletej Work Service, s.r.o. súd zistil, že matka dosiahla za obdobie január až jún 2015 priemerný čistý mesačný príjem vo výške 9661 Kč. Z nájomnej zmluvy uzavretej dňa 30.12.2014 v S. vyplýva, že matka maloletej, spolu s jej priateľom, jeho rodičmi a bratom sú nájomníkmi bytovej jednotky 3+1 o veľkosti 75 m² v S., H. XXX/XX. Výška nájomného bola dohodnutá

na sumu 13 000 Kč mesačne a nájom bol dohodnutý na dobu určitú od 01.01.2015 do 31.12.2015 s možnosťou predĺženia nájomnej zmluvy po vzájomnej dohode novou zmluvou.

Zo správy Magistrátu Mesta Liberec o prešetrení pomerov u matky maloletej vyplýva, že matka maloletej žije so svojim priateľom, jeho rodičmi a jeho bratom v novo opravenom panelákovom dome, kde majú k dispozícii byt o veľkosti 3+1. Domácnosť sa skladá z kuchyne, kúpeľne s toaletou, obývačky a 2 izieb. Izba navrhovateľky je zariadená pekným nábytkom. Domácnosť je vybavená štandardne. V čase šetrenia bola domácnosť vzhliadnutá v poriadku a čistote. Ide o nájomný byt, pričom navrhovateľka prispieva na chod domácnosti sumou 5 500 Kč mesačne. Spláca úver mesačne vo výške 3 000 Kč a celkovú dlžnú čiastku neuviedla. Pracuje v trojzmennej prevádzke ako robotníčka v Hodkoviaciach nad Mohelkou. Uviedla priemerný mesačný plat 12 000 Kč. Pracovnú zmluvu má uzavretú do konca tohto roka. Túto skutočnosť potvrdila aj personálna pracovníčka závodu, ktorú telefonicky kontaktovali pracovníci Magistrátu. Priateľ navrhovateľky tiež pracuje v tom istom závode, pričom uviedol príjem 21 000 Kč mesačne. Matka priateľa navrhovateľky je nezamestnaná, podporu v nezamestnanosti nepoberá, jej druhý syn navštevuje ZŠ Vesec.

Zo správy Obce Žabokreky nad Nitrou súd zistil, že otec maloletej býva so svojou súčasnou manželkou v starom rodinnom domčeku, ktorý je viac v dezolátom ako dobrom stave, kde je aj prihlásený k trvalému pobytu. Menovaný je spoluvlastníkom tohto rodinného domu vo veľkosti podielu 1/6-ine. Dom je bez pripojenia na vodu a elektrickú energiu. Podmienky bývania sú viac-menej primitívne. Okrem vyššie zmieneného spoluvlastníctva je nemajetný. Podľa jeho vyjadrenia poberá polovičný invalidný dôchodok. Jeho správanie na verejnosti sa dá charakterizovať slovami „raz tak - raz onak“ a tomuto zodpovedá i jeho povest' v obci.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a/ sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b/ zastupovanie maloletého dieťaťa, c/ správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1 až 3 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej

lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1, ods. 2 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Na základe vykonaného dokazovania má súd za to, že návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou T. a jej zverenie do jej osobnej starostlivosti bol podaný dôvodne. Nad maloletou T. bola rozhodnutím Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/71/2014-32 zo dňa 19.09.2014 nariadená ústavná starostlivosť v Združení Detský Smiech Mníchova Lehota, pričom súd zároveň vo výroku tohto rozhodnutia uložil rodičom maloletej povinnosť, aby si v lehote 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia upravili svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloletú. Z vykonaného dokazovania v predmetnej veci súd zistil, že otcovi maloletej sa upraviť svoje rodinné i sociálne pomery nepodarilo, keď tento v súčasnosti nikde nepracuje, aj keď uviedol, že má príslub práce, je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 160,60 €, z ktorého sú mu podľa jeho vyjadrenia vykonávané exekučné zrážky a vypláca sa mu len suma 80 €. Žije aj so svojou súčasnou manželkou v obci Žabokreky nad Nitrou v starom rodinnom dome, ktorý je podľa správy starostu obce viac v dezolátnom ako dobrom stave a je bez pripojenia na vodu, či elektrinu. Ide o bývanie na nízkej sociálnej úrovni a podmienky bývania sú viac-menej primitívne. On sám navyše ani neprejavil záujem o osobnú starostlivosť o maloletú a z vyššie uvedených skutočností má súd za to, že by to ani nebolo v záujme maloletého dieťaťa zveriť ju otcovi do takýchto zlých sociálnych, či rodinných podmienok.

Čo sa týka rodinných a sociálnych podmienok na strane matky maloletej z vykonaného dokazovania súd zistil, že matka v súčasnosti žije v Českej republike v Liberci spolu so svojim priateľom, jeho rodičmi a jeho mladším bratom v prenajatom byte 3+1 s rozlohou bytu 75 m². Podľa správy Magistrátu Mesta Liberec je domácnosť štandardne vybavená, udržiavaná v poriadku a čistote. Matka v súčasnosti má uzatvorený pracovný pomer na dobu určitú (táto skutočnosť bola telefonicky preverená pracovníčkou magistrátu), pričom pracuje ako robotníčka v trojzmennej prevádzke v závode Monroe Czechia s.r.o., Hodkovice nad Mohelkou, kde dosahuje priemerný mesačný čistý príjem vo výške 9 661 Kč. V tomto istom závode pracuje aj jej priateľ a ako sám uviedol, dosahuje príjem cca 21 000 Kč mesačne. Matka maloletej prejavuje o maloletú záujem, pravidelne sa o nej informuje aspoň jedenkrát týždenne, kedy s maloletou aj telefonuje alebo jej píše sms-ky. Taktiež chodíva maloletú aj osobne navštíviť cca každé 2-3 mesiace spolu so svojim priateľom a spolu s maloletou prespávajú v Združení Detský Smiech. Z výpovede zástupcu Združenia Mgr. Kobydovej súd zistil, že matka platí výživné riadne a včas, má s maloletou dobrý vzťah, maloletá sa teší na jej návštevy a chce s ňou odísť bývať do Čiech, aj keď podľa jej vyjadrenia dieťa skôr túži po prítomnosti matky, bez ohľadu na to, kam by išla. Matka vždy maloletej prinesie nejaké darčeky, hračky oblečenie. Na sviatky jej tiež posiela balíčky s oblečením, hračkami a sladkosťami. Matka je taktiež informovaná o zdravotnom stave maloletej a uviedla, že v

blízkosti jej súčasného bydliska sa nachádza detský lekár. Tiež matka uviedla, že chce maloletú prihlásiť do materskej škôlky a v prípade, že by sa jej to nepodarilo, o maloletú by sa starala matka jej priateľa, ktorá v súčasnosti je bez pracovného pomeru. Ako uviedla Mgr. Kobydová vo svojej výpovedi, podľa jej názoru je v najlepšom záujme maloletej, aby bola zverená do osobnej starostlivosti matky, nakoľko táto sa o maloletú zaujíma, má s ňou vytvorený dobrý vzťah. V opačnom prípade možno očakávať, že dieťa bude ponúknuté k pestúnskej starostlivosti alebo bude osvojené a v takom prípade bude veľký predpoklad, že tento postup nebude úspešný, nakoľko maloletá, by už neverila nikomu s ohľadom na to, že za jej krátky vek, niekoľkokrát zmenila prostredie, v ktorom žila. Prihliadnuc na všetky vyššie uvedené skutočnosti a najmä na fakt, že matka maloletej urobila podstatnú zmenu v súvislosti s jej rodinnými a sociálnymi pomermi k lepšiemu výrazným spôsobom od času posledného rozhodnutia súdu, keď bola maloletá zverená do ústavnej starostlivosti práve z dôvodov na strane rodičov, súd preto vyhovel jej návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti nad maloletou a maloletú zveril do jej osobnej starostlivosti, keďže mal za to, že pominuli dôvody pre jej ďalšie trvanie a takýto postup je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Pokiaľ kolízny opatrovník v konečnom návrhu dal na zváženie súdu možnosť uložiť nad výchovou maloletej výchovné opatrenie - dohľad, k tomu súd poznamenáva, že uloženie tohto opatrenia, s ohľadom, že maloletá bude žiť so svojou matkou mimo územia Slovenskej republiky, by bolo v súčasnosti neúčinné a vykonávať dohľad nad výkonom rodičovských práv a povinností matkou a nad dieťaťom by bolo komplikované. Nariadenie dohľadu súd ukladá vtedy, ak záujem na riadnej výchove maloletého dieťaťa vyžaduje jej dlhodobjšie sledovanie, čo by z pohľadu danej situácie bolo náročné na realizáciu, preto ho súd neuložil.

Keďže súd zveril maloletú T. do osobnej starostlivosti matky, upravil aj rozsah vyživovacej povinnosti otca poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že otec maloletej má len príjem z čiastočného invalidného dôchodku, a to vo výške 160,60 € mesačne. Preto súd zaviazal otca maloletej k povinnosti prispievať na jej výživu zákonom stanovenou minimálnou sumou 27,13 € mesačne a v budúcnosti pri zmene životného minima na nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení neskorších predpisov výživným v sume predstavujúcej 30 % zo životného minima na nezaopatrené dieťa mesačne počnúc účinnosťou tejto zmeny vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozhodnutia.

Týmto rozhodnutím došlo k zmene vo výrokovvej časti rozsudku Okresného súdu Partizánske č. k. 1P/71/2014-32 zo dňa 19.09.2014 v časti zverenia maloletej do ústavnej starostlivosti a v časti o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne, a to písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier.

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej
3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).